

Nr 168.

Av herr **Löfvander**, om nedläggande av halvblodsstuteriet
å *Flyinge m. m.*

I sitt förslag till inrättande av statsstuteri å Flyinge, vilket av riksdagen bifölls år 1922, anförde Kungl. Stuteriöverstyrelsen såsom skäl för ett statligt halvblodsstuteri inom landet i huvudsak följande.

På grund av under och efter kriget uppkomna förhållanden hade största svårighet uppstått att anskaffa lämpliga halvblodsbeskällare. I Tyskland, varifrån man tidigare i huvudsaklig grad rekryterat, hade tillgången väsentligt avtagit, under det att efterfrågan starkt ökats, enär de tyska hästuppfödarna såväl som preussiska staten energiskt arbetade på halvblodsavelns återupprättande. Inom vårt eget land rådde brist på varmblodiga ston av de kvalifikationer, som då ansågos böra ställas. Stuteriöverstyrelsen framhöll härvid särskilt, att fordringarna på halvblodshingstarnas grovlek och massa blivit långt större än förr, och att det vore nödvändigt, att den varmblodiga hästaveln inriktades på produktion av en stark och allmännyttig halvblodshäst.

Den situation, som då förelåg, har emellertid radikalt förändrats. Utvecklingen på det militära området har åtminstone i vårt land lett till en väsentlig minskning av kavalleriet och därmed av remonteringsbehovet. Samtidigt har behovet av varmblodiga hästar, särskilt av den starka och allmännyttiga typ, varom stuteriöverstyrelsen 1921 i sin ovan berörda motivering talade, minskats genom den fortgående motoriseringen och jordbrukets ökade intensitet. Efterfrågan på varmblodiga hästar föreligger numera så gott som endast för ridhästbruk. Tillgången på varmblodiga hästar, som vid stuteriets inrättande syntes hotad, har däremot ökats och fyller numera, trots ganska stora krav från arméns sida fullt ut det reducerade remonteringsbehovet. I Tyskland synas förhållandena numera väsentligt ändrade, vilket föranlett import därifrån i större utsträckning än som torde hava varit önskvärt.

Kostnaderna för halvblodsstuteriet vid Flyinge, vilka vid inrättandet beräknades till ganska blygsamma belopp, ha efter hand genom nybyggnader och omläggningar undergått stora ökningsar. Då de motiv, som föranledde statsstuteriets inrättande, icke längre föreligga, och då kostnaderna därför äro avsevärda, måste man fråga sig om detsamma verkligen utgör en så värdefull tillgång för den inhemska varmblodiga hästaveln, att det äger existensberättigande.

Såsom av det anförda framgätt, inrättades statsstuteriet väsentligen för att tillgodose behovet av varmblodiga beskällare inom landet. Att döma av

utstationeringslistorna 1933, alltså 11 år efter stuteriets tillkomst, skulle emellertid sammanlagt endast 13 beskällare, födda vid stuteriet, tjänstgöra vid statens hingstdepåer. Detta klena resultat giver uppenbarligen vid handen, att felet icke enbart ligger hos stuteriets ledning utan djupare, i själva systemet. Att stuteriet, såsom redan vid dess inrättande från flera håll befarades, haft *ogynnsamma* verkningar för uppfödarna av varmblodiga hästar, har däremot under årens lopp alltmera framträtt. Enligt all erfarenhet är utsikten att försälja handjur till avel den bästa sporren för djuruppfödare. Denna förmån har givetvis genom stuteriets verksamhet blivit i viss mån berövad de varmblodiga hästuppfödarna. Att staten med stora kostnader uppföder och bringar i marknaden ett avsevärt antal varmblodiga hästar, måste även för de enskilda uppfödarna kännas såsom en besvärande konkurrens, då efterfrågan icke motsvarar tillgången. Detta är så mycket betänkligare, som den av enskilda drivna varmblodiga hästaveln numera så gott som helt ligger i händerna på mindre lantbrukare, som äro i största behov av allt möjligt stöd med avseende å avsättningen av sina produkter.

Bättre och ändamålsenligare vore utan tvivel om staten resolut slopade stuteriet och lade stohållningen helt i de enskilda uppfödarnas händer. I stället kunde ett betydligt större antal lovande hingstföl årligen uppköpas, vilka med utnyttjande av Flyinges utmärkta och av stuteriöverstyrelsen vid stuteriets inrättande vitsordade förutsättningar, där skulle uppfödas. För en dylik kombinerad hingstuppfödningssanstalt och hingstdepå äro nuvarande byggnader å Flyinge fullt tillräckliga, till följd varav en dylik omläggning icke skulle föranleda någon ytterligare kapitalinvestering från statens sida.

Genom försäljning av stuteriets ston till uppfödare inom landet skulle i stället en del nedlagt kapital återvinnas. De årliga driftskostnaderna å Flyinge kunde säkerligen även härigenom nedbringas.

Under åberopande härav får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta hos Kungl. Maj:t anhålla, dels att nuvarande halvblodsstuteri å Flyinge måtte snarast nedläggas och därvarande ston försäljas till uppfödare inom landet,

dels ock att statens inköp av inom landet födda hingstföl av varmblodigt slag måtte ökas i sådan utsträckning, att rikligt urvalsmaterial för depåernas behov erhålles.

Stockholm den 23 januari 1934.

Axel Löfvander.